



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 6/2015-51

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 14. januára 2015 o sťažnosti M. V., zastúpeného Advokátskou kanceláriou ONDRUŠEK & PARTNERS s. r. o., Kocel'ova 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta Mgr. Ľubomíra Ondruška, ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Šoporňa konaných 15. novembra 2014, za účasti A. M., a o sťažnosti politickej strany Strana demokratického Slovenska, Havelkova 3, Bratislava – Lamač, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ONDRUŠEK & PARTNERS s. r. o., Kocel'ova 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta Mgr. Ľubomíra Ondruška, ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov obecného zastupiteľ'stva a starostu obce Šoporňa konaných 15. novembra 2014, takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. a politickej strany Strana demokratického Slovenska p r i j í m a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2014 faxom a 27. novembra 2014 poštou doručená sťažnosť M. V. (ďalej len „sťažovateľ“)

vedená pod sp. zn. Rvp 15540/2014, ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Šoporňa konaných 15. novembra 2014.

Ústavnému súdu bola 26. novembra 2014 faxom, 27. novembra 2014 elektronickými prostriedkami a následne 1. decembra 2014 poštou doručená aj sťažnosť politickej strany Strana demokratického Slovenska (ďalej len „SDS“), vedená pod sp. zn. Rvp 15574/2014, ktorou SDS namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov obecného zastupiteľstva a starostu obce Šoporňa konaných 15. novembra 2014.

Oba návrhy právne a skutkovo spolu súvisia, sťažovateľ i SDS majú totožné právne zastúpenie a spoločne v oboch inter alia žiadajú vysloviť neplatnosť voľby starostu obce Šoporňa, preto ich ústavný súd uznesením sp. zn. PL. ÚS 72/2014 zo 17. decembra 2014 spojil na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. Rvp 15540/2014.

Zo sťažnosti a zápisnice miestnej volebnej komisie o celkovom výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce konaných 15. novembra 2014, ktorú si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že sťažovateľ kandidoval na post starostu obce za SDS pod poradovým č. 8, pričom z celkového počtu 2059 platne odovzdaných hlasov získal 530 platných hlasov, čo predstavuje 25,74 % z celkového počtu platne odovzdaných hlasov, a preto spĺňa podmienky na získanie aktívnej legitímácie na podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v súlade s § 59 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Víťaz volieb na post starostu obce (ďalej len „odporca“) získal v uvedených voľbách celkovo 634 platných hlasov, teda zvíťazil s rozdielom 104 hlasov. Ústavný súd tiež zistil, že volieb do obecného zastupiteľstva obce Šoporňa sa zúčastnili kandidáti SDS, pričom boli zvolení jej kandidáti J. B. s počtom hlasov 560 a J. B. s počtom hlasov 540.

Sťažnosťami sťažovateľa a SDS je namietaná tak neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce, ako aj neústavnosť a nezákonnosť volieb do obecného zastupiteľstva konaných 15. novembra 2014 z týchto dôvodov:

a) *«Nielen po skončení volebnej kampane..., ale dokonca aj počas volebného dňa a dokonca bezprostredne v budove, kde sídlili všetky tri okrskové volebné komisie (v priestoroch školy, kde boli okrsky) a bezprostredne pred ňou dochádzalo k nepretržitej agitácii... Otec jedného kandidáta na starostu, pán Š. M., spoločne s pozorovateľom Z. K. nespochybniteľne komunikovali s osobami, ktoré chceli ísť voliť a Z. K. ešte aj vo volebnej miestnosti ukazovala niektorým voličom dva prsty na znak toho, že majú voliť kandidáta č. 2... Rovnako si pozorovateľ Z. K. v rámci volebnej miestnosti robila vlastný „zoznam voličov“ a komunikovala s veľkým množstvom voličov aj po vykonaní voľby. Volebnú kampaň robili priamo v čase volieb aj člen miestnej volebnej komisie M. K., a to v priebehu takmer celého dňa pred budovou školy, kde sa rozprával s prichádzajúcimi voličmi a ovplyvňoval ich v rámci preferovaných osôb, prípadne, ak niekto nechcel voliť všetkých poslancov v rámci okrsku, hovoril im, koho ešte majú voliť... Podľa našich informácií boli mnohí voliči privezení ku škole, aby sa zúčastnili volieb a boli im dávané inštrukcie, ako majú voliť.»*

b) *„Je dôvodné podozrenie, že v obci Šoporňa dochádzalo aj k volebnej korupcii, ktorá nesie znaky až trestného činu, kedy boli za odovzdané hlasy pre konkrétnych kandidátov (na starostu a na poslancov) sľúbené i odovzdané peniaze, resp. potraviny. V tomto prípade išlo predovšetkým o voličov rómskej národnosti (napr. z... ulice).“*

c) *«Prihlasovanie obyvateľov na trvalý pobyt v obci pred voľbami s úmyslom môcť v danej obci voliť, no nie s úmyslom skutočne žiť v obci a mať skutočný záujem podieľať sa na živote obce. Volieb sa mali zúčastniť aj takéto osoby. Vzhľadom na počet voličov v Šoporni (počet osôb zapísaných v zozname voličov 3622) a počet zúčastnených voličov (2101) nemohol zrejme tento fakt samotný významnejším spôsobom ovplyvniť celkové výsledky na „horných priečkach“ poradia zvolených poslancov, no mohol ovplyvniť poradie zvolených poslancov v dolnej časti zvolených poslancov, náhradníka, či nezvolených poslancov. Najmä v súvislosti s inými okolnosťami volieb považujeme za potrebné spomenúť aj tento fakt. Rovnako sa to týkalo aj cca 200 cudzincov.»*

d) *«Máme ďalej pochybnosť o tom, či každá okrsková a miestna volebná komisia konala spôsobom ustanoveným zákonom a tak, aby bol správne zistený počet platných a neplatných hlasov, postup pri tomto zisťovaní a aj ako bolo celkovo zabezpečené zapečatenie volebnej agendy, keďže podľa našich informácií väčšina členov komisií odišla „oslavovať víťazstvo“ bez záujmu dokončiť všetky procedurálne postupy. Za „celkom samozrejmé“ sa považovalo, že na chodbe, kde boli okrskové volebné komisie bolo „živo“ aj pri preratávaní hlasov, dvere na volebných miestnostiach bývali otvorené... aj členovia okrskových komisií chodili von z volebnej miestnosti, šírili sa správy o priebehu a priebežnom výsledku volieb... Z tohto dôvodu namietame aj celkový postup okrskových volebných komisií a z opatrnosti žiadame aj prepočítať a preveriť neplatné volebné lístky, resp. platné odovzdané volebné lístky. Rovnako žiadame preveriť, kedy a akým spôsobom došlo k zapečateniu hlasovacích lístkov, obálok a zoznamov voličov a ostatných volebných spisov, nakoľko máme informáciu, že sa tak malo definitívne udiat dokonca až v stredu 19. 11. 2014 a či zapečatenie dostatočným spôsobom zamedzilo možnosti dodatočnej manipulácii... V tejto súvislosti si dovoľíme uviesť, že v okrskových komisiách došlo k nesprávnemu posudzovaniu odovzdaných hlasovacích lístkov za neplatné napr. z dôvodu, že okrem zakrúžkovania kandidáta bolo jeho meno aj podčiarknuté.»*

Sťažovateľ i SDS v doplnení sťažnosti doručenom ústavnému súdu 30. decembra 2014 predložili vyhlásenia obyvateľov obce, ktoré majú preukazovať ich tvrdenia o neústavnosti a nezákonnosti volieb do orgánov samosprávy obce.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ a SDS petitom domáhajú, aby ústavný súd nálezom vyhlásil „volby poslancov do Obecného zastupiteľstva obce Šoporňa a starostu obce Šoporňa konané 15. novembra 2014 za neplatné“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Postup podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa vzťahuje aj na predbežné prerokovanie volebných sťažností.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistil, že sťažovateľ i SDS sú oprávnenými navrhovateľmi podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom ich volebná sťažnosť v predloženej znení spĺňa všetky náležitosti predpísané v § 20 a v § 60 zákona o ústavnom súde, a preto ju prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015